

MAREK MARIUSZ TYTKO (Cracow, Poland)

e-mail: marek.mariusz.tytko[at]uj.edu.pl

[Rec.:] Piotr Hubiak, *Belina i jego ułani*; oprac. not biograficznych Kamil Stepan ; wybór ilustracji Adam Roliński. – Kraków : Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego ; Księgarnia Akademicka, 2003. – 226, [2] s. : il.

Dzieło autorstwa Piotra Hubiaka pt. *Belina i jego ułani* koncentruje się na dziejach 1. Pułku Ułanów w Legionach Polskich w latach 1914-1917 pod dowództwem Władysława Beliny-Prażmowskiego (1888-1938). Poglądowa monografia podzielona została na dwie części. W pierwszej części pt. „*Belina*” autor (Piotr Hubiak) skoncentrował się na postaci dowódcy, opisując w ośmiu rozdziałach kolejne etapy życia i działalności Władysława Beliny-Prażmowskiego (Rozdział I pt. *Młodość*, Rozdział II pt. „*Siódemka*”, Rozdział III „*Na samym przedzie Belina jedzie...*”, Rozdział IV pt. *Od dywizjonu do pułku*, Rozdział V pt. *Pierwszy Pułk Ułanów*, Rozdział VI pt. *W Królestwie Polskim*, Rozdział VII pt. *Lata 1919-1920*, Rozdział VIII pt. *W służbie państwowej*, nadto rozdział dodatkowy bez numeru pt. „*Piosnka o Belinie...*”). W drugiej części pt. *Ułani* zawarto 54 biografie (noty biograficzne) niektórych, wybranych kawalerzystów „Beliny”. Biografie (lub noty) w opracowaniu znanego historyka krakowskiego Kamila Stepana ułożone zostały w porządku alfabetycznym (słownikowym).

Można w tym ‘słowniku’ ułanów znaleźć sylwetki ułanów takich jak: 1) Konstanty Ablamowicz „Tatar”, 2) Tadeusz Bieńkowski „Łada”, 3) Bolesław Ignacy Długoszewski „Wieniawa”, 4) Gustaw Stefan Dreszer „Orlicz”, 5) Konstanty Dzieduszycki, 6) Stefan Felsztyński, 7) Paweł Piotr Filipowicz, 8) Michał Fuksiewicz, 9) Tadeusz Gaertig „Skarga”, 10) Edward Michał Gibalski „Franek”, 11) Janusz Julian Głuchowski „Janusz”, 12) Jan Kazimierz Gołąb 13) Adam Franciszek Górecki, 14) Marian Grzędziński „Jacek Cekiera”, 15) Gustaw Konrad Grzybowski „Sfinks”, 16) Antoni Jabłoński „Zdzisław”, 17) Mieczysław Karski „Witeź”, 18) Zygmunt Karwacki „Bończa”, 19) Jan Kawiński „Janek”, 20) Konrad Kleszczyński „Dzik”, 21) Stefan Krak „Dudzieniec”, 22) Stefan Kulesza „Hanka”, 23) Jan Lewandowski, 24) Zbigniew Wincenty Lewiński „Brochwicz”, 25) Roman Ludwik Machnicki, 26) Ksawery Maszadro, 27) Leonard Jerzy Michalski „Łodzian”, 28) Jan Andrzej Mieszkowski „Ułan”, 29) Aleksander Napiórkowski „Kor-

dian”, 30) Romuald Niementowski, 31) Stefan Orłowski, 32) Zygmunt Piasecki „Dublańczyk”, 33) Zygmunt Stanisław Putiatycki, 34) Jerzy Stefan Pytlewski „Świerszcz”, 35) Wacław Kazimierz Rettinger „Graba” (Graba-Łęcki), 36) Stefan Sikorski „Zawisza”, 37) Stanisław Skotnicki „Grzmot”, 38) Ludwik Skrzyński „Kmicic”, 39) Wacław Franciszek Skulski, 40) Stefan Marian Sroczyński, 41) Kazimierz Stamirowski, 42) Mieczysław Seweryn Staszewski „Nikodem”, 43) Stanisław Józef Ignacy Stetkiewicz, 44) Paweł Stryjeński „Tamawa” (nota szczątkowa), 45) Leon Strzelecki, 46) Tadeusz Zdzisław Ścibor-Rylski, 47) Tadeusz Smigielski, 48) Marceli Śniadowski, 49) Stanisław Węglewski, 50) Marian Węgrzynowski „Długi”, 51) Jan Wojtkiewicz „Wysoki”, 52) Kazimierz Wincenty Zagrodzki „Łuna”, 53) Mariusz Zaruski, 54) Janusz Żuławski.

Publikacja została poprzedzona wstępem autorstwa znanego krakowskiego historyka – Tomasza Gąsowskiego pt. *Ułańskie losy*. Książka ma *Indeks* zawierający nazwy osobowe, nazwy instytucji i nazwy geograficzne. Książka jest bogato ilustrowana, posiada 218 nienumerowanych, oryginalnych, unikatowych ilustracji (zdjęć dokumentalnych oraz grafik i dokumentów z epoki) w wyborze znanego historyka krakowskiego Adama Rolińskiego. Publikacja posiada także *Spis ilustracji*, zaopatrzona została w liczne *Przypisy* oraz obszerną *Bibliografię* podzieloną na *Źródła archiwalne* oraz *Pamiętniki, wspomnienia i opracowania*. Książka posiada walory poznawcze, dokumentacyjne, estetyczne i edukacyjne. Poprzez na wół albumowy charakter i ciekawą grafikę trafia do czytelnika nie tylko poprzez słowo pisane, ale także poprzez bogatą ikonografię zagadnienia. Dzieło może być przydatne historykom, regionalistom, ale także nauczycielom historii i edukacji regionalnej, miłośnikom polskiego oręża, zwłaszcza kawalerii (ułańców). Może służyć jako materiał pomocniczy w edukacji regionalnej, edukacji historycznej, szczególnie w wychowaniu patriotycznym młodzieży.

Tytuł w języku angielskim (the title in English):

[Rev.:] Belina and His Lancers

Abstract (Summary):

The monograph entitled *Belina and His Lancers* (in Polish: *Belina i jego ułani*), written by Piotr Hubiak, is concerned with the history of the Polish Legions (1914-1917) during World War I, especially with the First Cavalry Regiment commanded by Władysław Belina-Prażmowski [Władysław Belina-Prażmowski] (1888-1938). The book is a kind of biographical dictionary, because it includes 55 biographies of the Polish lancers (W. Belina Prażmowski and 54 other important soldiers and officers of that time). This is a history of the beginning of the Polish Army (Polish Lancers) in the 20th century. The book has been published in Polish.

Key words:

history, history of Poland, World War I, the Polish Legions (1914-1917), First Cavalry Regiment, Władysław Belina-Prażmowski (1888-1938), biographies, the Polish Army, Polish lancers,

Słowa-klucze:

historia, historia Polski, I wojna światowa, Legiony Polskie (1914-1917), Pierwszy Pułk Ułanów, Władysław Belina-Prażmowski (1888-1938), biografie, Wojsko Polskie, polscy ułani,

Bibliografia (Bibliography):

Hubiak Piotr, *Belina i jego ułani* / Piotr Hubiak ; oprac. not biograficznych Kamil Stepan ; wybór ilustracji Adam Roliński. – Kraków : Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego ; Księgarnia Akademicka, 2003. – 226, [2] s. : il. ; 24 cm. – (Biblioteka Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego ; t. 17) Tom 17